

20.6.2019

Kaupunginmuseon lausunto Fabianinkatu 17:n (Agronomitalo) asemaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

HEL 2012-005626 T 10 03 03

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa Fabianinkatu 17:n (Agronomitalo) rakennusta koskevasta asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Museo lausuu hankkeesta kantanaan seuraavaa.

Kyseessä on kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti huomattaman arvokas 1901 valmistunut arkkitehtien Gesellius–Lindgren–Saari-
nen suunnittelema jugendtalokas Kasarmitorin (RKY 2009) reunalla. Rakennus oli keskeisessä asemassa 1900-luvun vaihteen uuden arkkitehtuurin kehityksessä ja läpimurrossa sekä tekijöiden aseman vakiinnuttamisessa aikansa johtavaksi arkkitehtitoimistoksi.

Kiinteistö siirtyi Agronomiliiton omistukseen vuonna 1953 ja se muutettiin asteittain toimistokäyttöön 1950–1970-luvuilla. Rakennus on ulko-
sultaan hyvin säilynyt ja myös sisätiloissa on toimistoiksi muuttamisesta huolimatta säilynyt paljon alkuperäisiä yksityiskohtia. Kiinteään sisustukseen kuuluu mm. useita uniikkeja kaakeliuuneja, jotka vasta myöhemmin otettiin sarjatuotantoon sekä muuta taidekäsityötä, kuten koristeellisia väliovia ja panelointeja maalauskoristeluineen. Pääporrashuone on poikkeuksellisen arvokas ja hyvin säilynyt kokonaistaideteos käsittäen mm. lyijylasi-ikkunoita, koristeellisia kaiteita ja rikkaasti detaljoituja huoneisto-ovia. Kaavamuutoksen tarkoituksena on palauttaa rakennus osittain alkuperäiskäyttönsä asuintaloksi. Rakennuksen ullakotilat muutetaan toimistokäyttöön.

Voimassa olevassa asemakaavassa (nro 10441 vuodelta 1997) tontti on merkitty liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi, ja rakennus on tällä hetkellä kokonaan toimistokäytössä. Voimassa olevassa Helsingin yleiskaavassa (5.12.2018) alue on merkitty C1-alueeksi (Liike- ja palvelukeskusta), jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena.

Rakennuksella on voimassa olevassa asemakaavassa suojelumerkintä sr-1: ”Rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti poikkeuksellisen arvokas rakennus, jota ei saa purkaa eikä siinä saa suorittaa lisärakentamis- tai muutostöitä, jotka tarvelevät rakennuksen sen julkisivujen,

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

2 (2)

20.6.2019

vesikaton tai sisätilojen kulttuurihistoriallista arvoa tai tyyliä. Mikäli rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu tällaisia toimenpiteitä, on rakennus korjaus- tai muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan rakennuksen tyyliin soveltuvalla tavalla.”

Suojelumääräys on peruslinjauksiltaan edelleenkin pätevä, mutta sitä tulee kaavatyön yhteydessä täsmentää etenkin arvokkaiden sisätilojen osalta. Uusien suojelumääräysten laatiminen todetaan myös OAS:ssa. Rakennuksesta tehty perusteellinen rakennushistoriaselvitys sekä erillinen uuni-inventointi (Ark-byroo, 2014) toimivat tässä erinomaisena lähdeaineistona. Piharakennuksen osalta on syytä pohtia omaa, yleispiirteisempää suojelumääräystä.

Kaupunginmuseolla ei ole Fabianinkatu 17:n asemaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta muuta huomautettavaa.

Lisätiedot

Petteri Kummala, tutkija, puhelin: 310 36940
petteri.kummala(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö